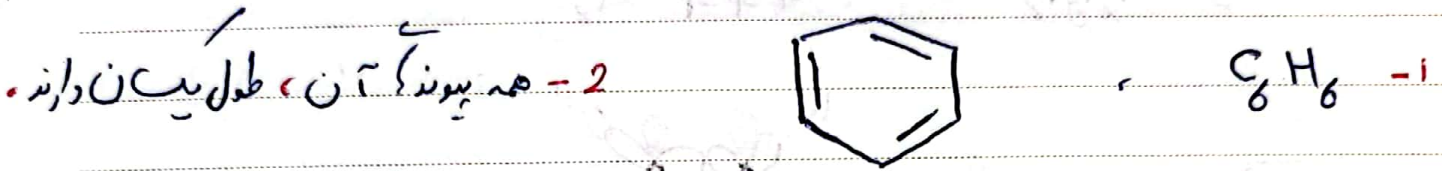

تدلیب آروماتیک:

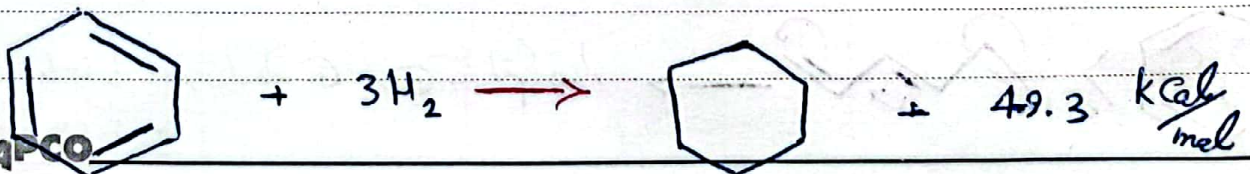
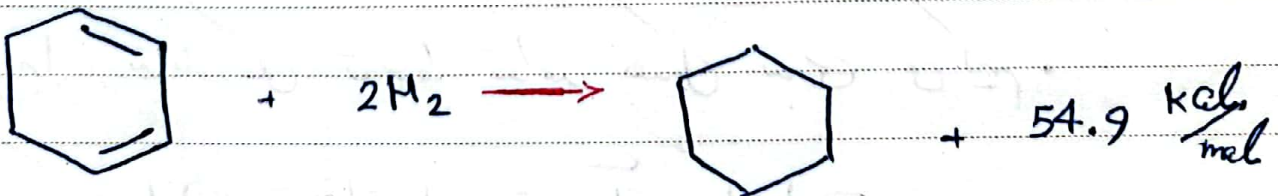
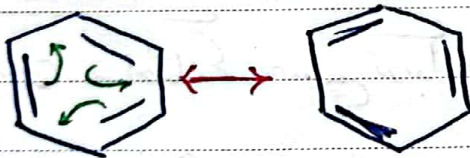
ساده ترین تدلیب آروماتیک، بنزن (Benzene) است:

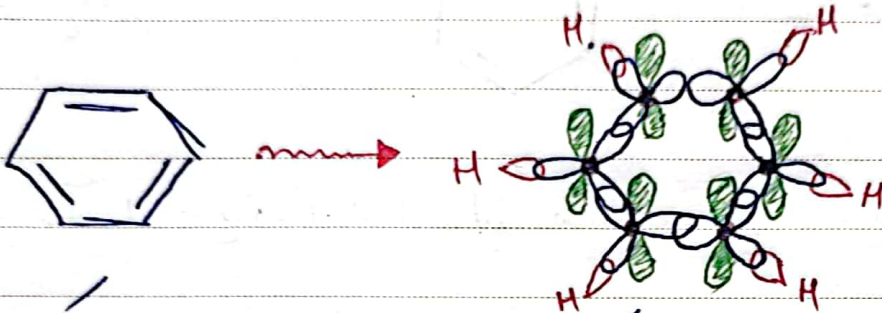
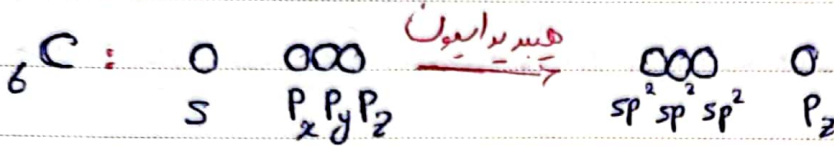
۳- دما اشباع آن از ۳ برابر دما اشباع سیلوهندین کمتر است.

تذکره: پایدار ترمودینامیکی، طول پیوند یکسان، بیانگر وجود رزونانس در ساختار

بنزن است !!

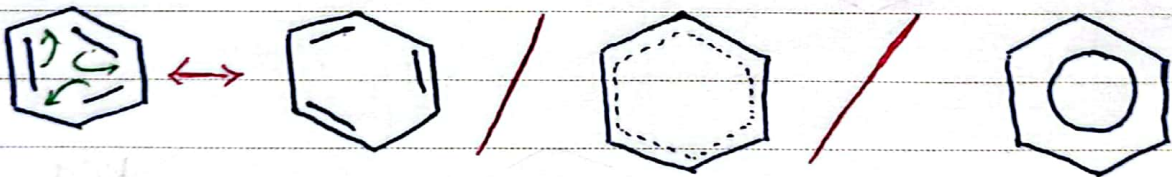
اما این پایدار را از نقد اوربیتال مولکولی نیندی توان بدی کرد :

اوربیتال P_z عمود بر سطح بنزن ، هر کدام تنها 50% کم در تولید و تسلیل

پیوند π دارند (50% با هر کدام از اوربیتال P_z مجاور ، نه 100% !!!)

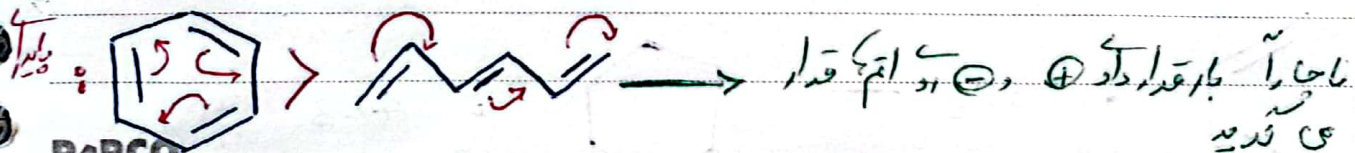
پس ساختارک صحیح تدبیراً بنزن به صورت زیرات :

اما بنزن تنها عضو کوچکی از تدبیراً آروماتیک است !! آروماتیکیت

را به طور کلی توسط قاعده هکل بدی می کنیم .

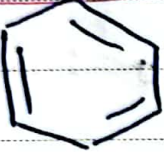
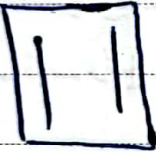
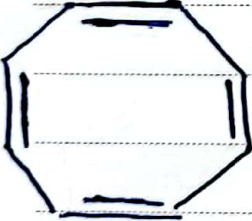
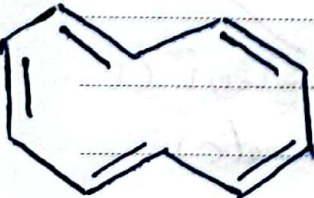

نقد : پایدار سیستم مغلی از سیستم حلقه کتر است :

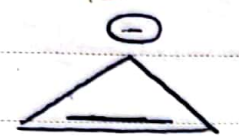
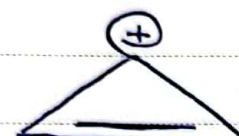
قواعد هوکل (Hückel's rules)

تدلیب آروماتیک ، تدلیبی است نه

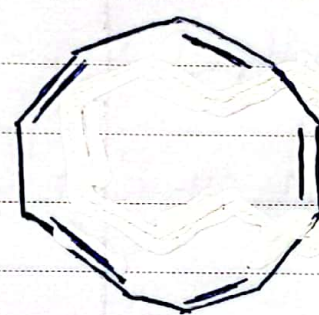
- ① $4n + 2$ الکترون π دلدردانته باشد ② مسطح باشد ③ تماماً دارا sp^2 هیبرید (مزدوج باشد)

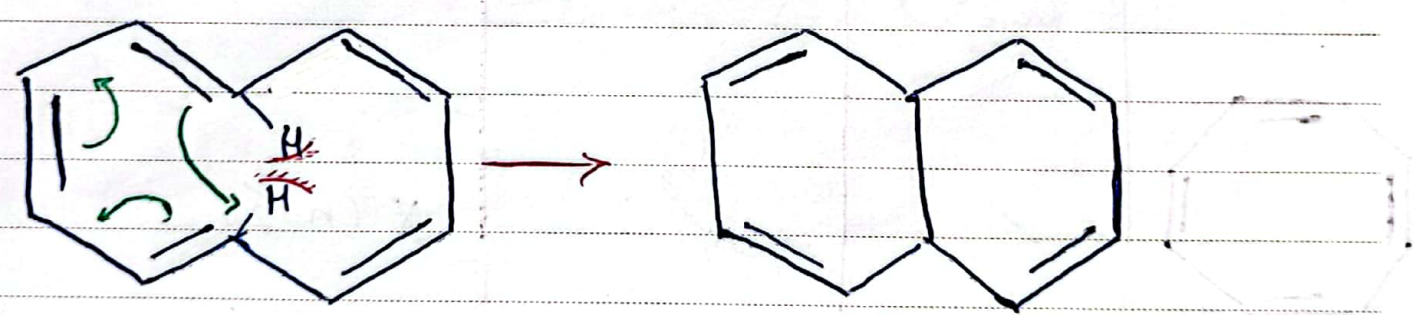
تدلیب	③	②	① شرط
	✓	✓	✓ (n=1)
	✓	✓	X (n=1/2)
	✓	✓	X (n=3/2)
	✓	X	✓ (n=2)
	X	✓	✓ (n=0)

تذکره: گونه‌ها باردار نیز می‌توانند آروماتیک باشند:

تولپ	③	②	①
	✓	✓	$\times (n=1/2)$
	✓	✓	$\checkmark (n=0)$

تذکره: می‌توانیم "آنولن" ([n] Annulenes) را نیز بررسی کنیم:

[10] Annulenes → اما آلترن در لنگر دارد، اما زوایای 154° دارد!!

نکته: در حالت کلی مواد به سه دسته تقسیم بندی شوند:

- ① آروماتیک (Aromatic)
- ② غیر آروماتیک (non Aromatic)
- ③ ضد آروماتیک (antiaromatic)

مغز و دانه زردکاش آ
اما آن آلترن

: Kis

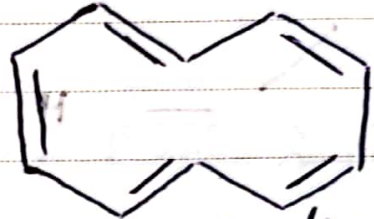
antiaromatic

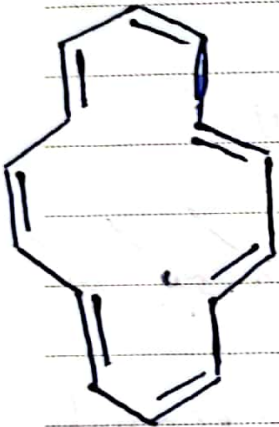
aromatic

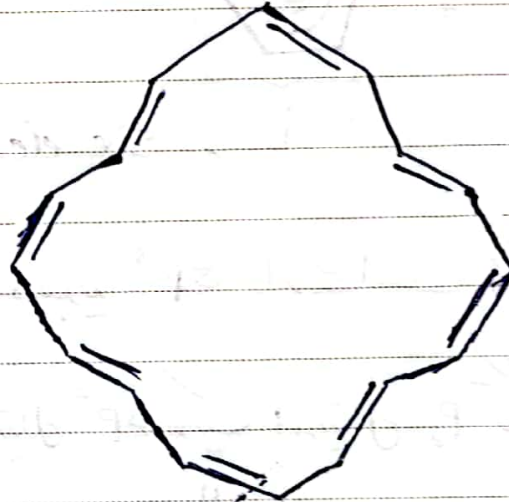
non aromatic

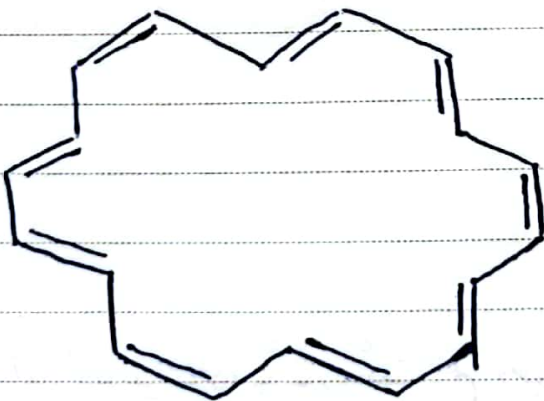
non aromatic

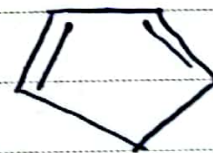
aromatic

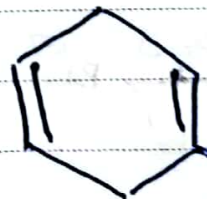
antiaromatic

aromatic

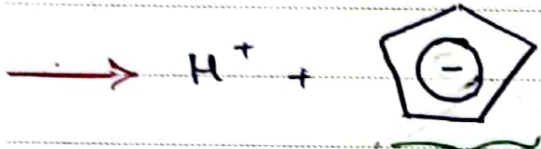
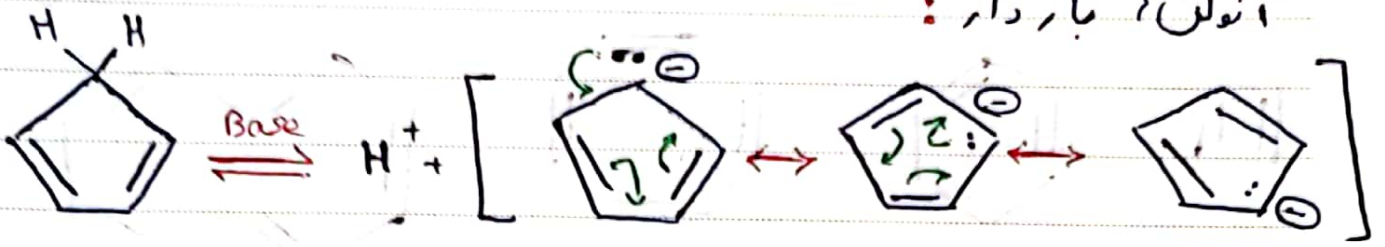

non aromatic

non aromatic

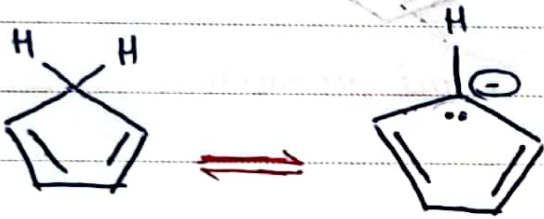
آنولن کے بارے دار :

→ six electrons → Aromatic!!

نوٹ: دینی نہ بار، ی لیدر، در ابتدا کھیرید sp^3 راستہ است؛ اما با ایجاد

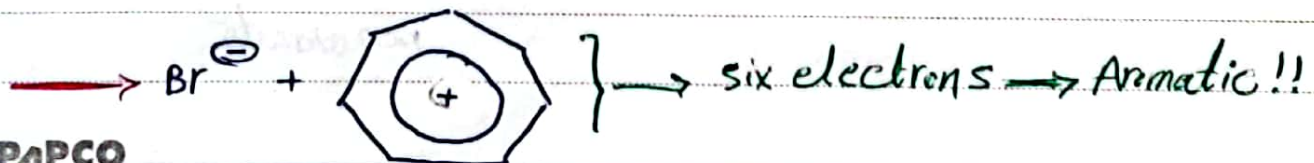
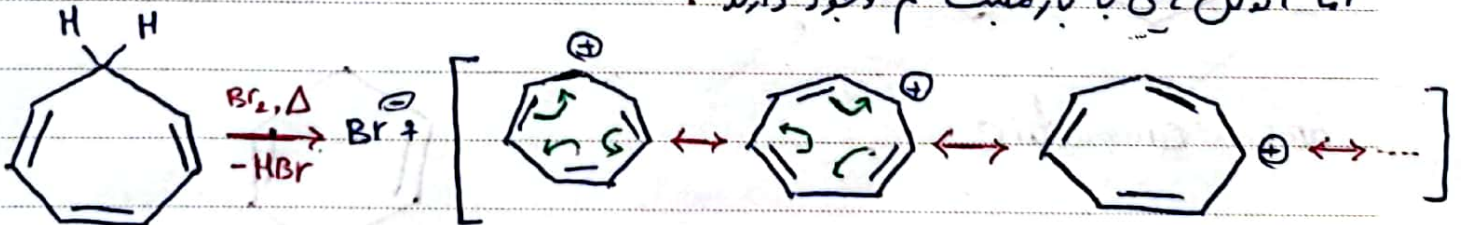
بار منفی، چار اوربیتال sp^3 بہ اوربیتال sp^2 ویب اوربیتال p تعلق می شود؛

oooo

در ابتدا بیوند
پہلے باقی
دردن نا بیوند

اما آنولن کی با بار صبت ہم وجود دارند :

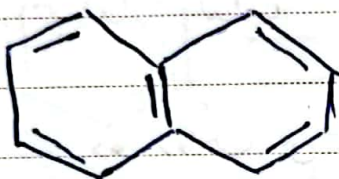

در این حالت هم هیبریداسیون از sp^2 به sp^3 تغییر می‌یابد؛ با این تفاوت که

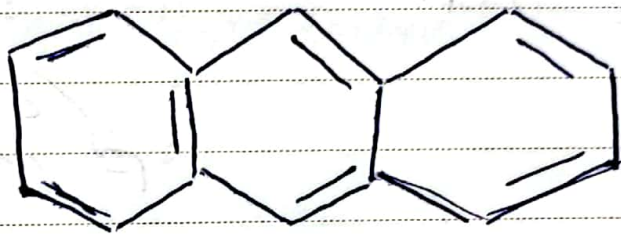

این بار اوربیتال P خالی از الکترون است!!

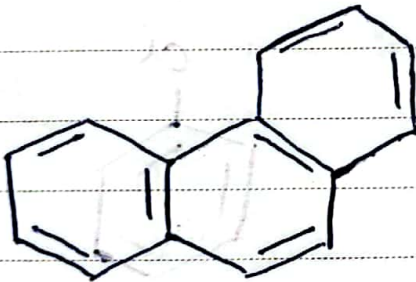
قواعد هوکمل را در باره سیستم چندحلقه‌ای (Polycycles) نیز بررسی کنیم:

$10e^-$

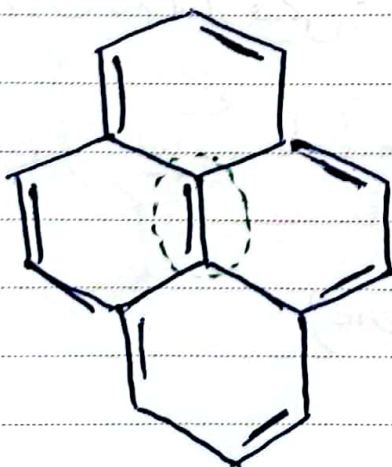

$14e^-$

$14e^-$

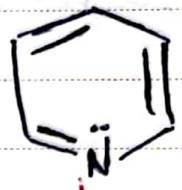
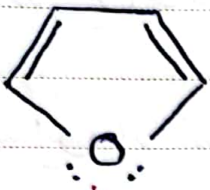
تذکره: نوع الکترون‌های که ایندول هستند را نباید در نظر بگیریم:

$14e^-$

نوع الکترون‌ها لحاظ نمی‌کنیم!!!

تذکره: هتروسیکل ها نیز می توانند آروماتیک باشند :

نقطه ای از جهت القوی
ایستادن، درون حلقه است (حیرت)
SP² دارد) n=1 آروماتیک

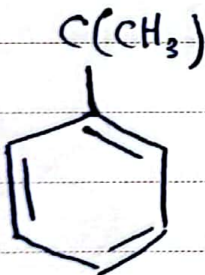
جهت القوی نیتروژن، درون حلقه است n=1 آروماتیک

جهت القوی نیتروژن، خارج از حلقه است
حلقه است n=1 آروماتیک

نام گذار تدلیس آروماتیک :

به دو روش می توانیم نام گذار کنیم :

(1) روش آیوپاک : استغلاف + بنزن

t-Butyl Benzene

Ethyl Benzene

Nitrobenzene

Chlorobenzene

(2) روش نام گذار قدیمی :

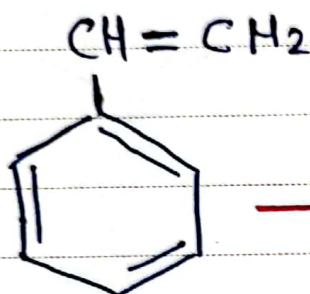
بسی تدلیس نام مصطلح و رایج تر دارند :

Toluene (Methylbenzene)

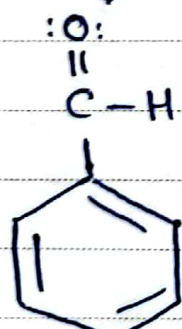
→ Phenol (Benzeneol)

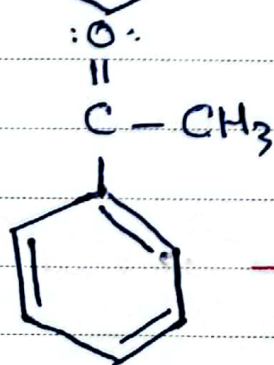
→ Styrene (Ethenylbenzene)

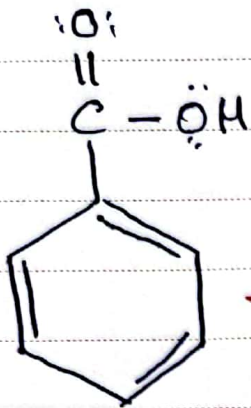
→ Aniline (Benzenamine)

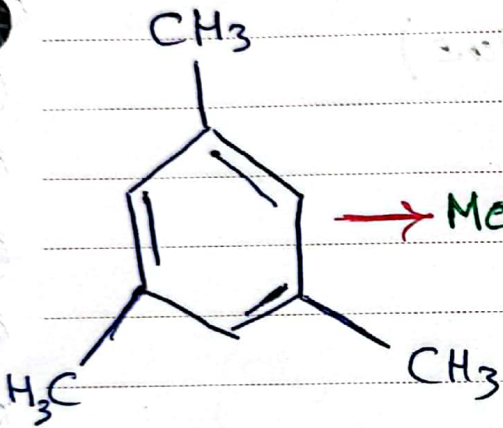
→ Benzaldehyde (Benzencarbaldehyde)

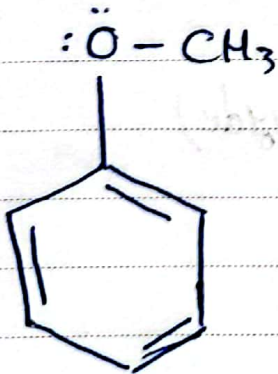
→ Acetophenone (1-Phenylethanone)

→ Benzoic acid (Benzene carboxylic acid)

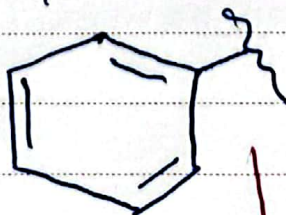
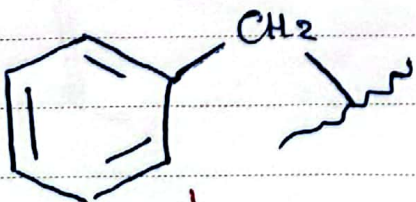

→ Mesitylene (1,3,5-Trimethylbenzene)

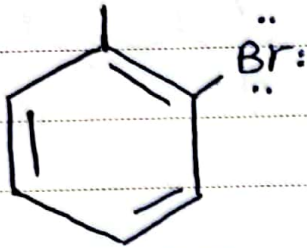
→ Anisole (Methoxybenzene)

تفاوت در نام است. داریم:

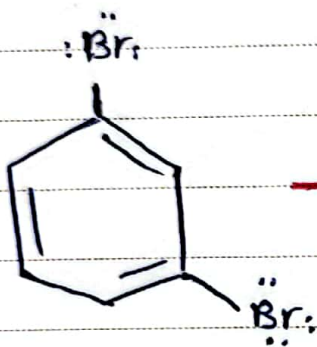

الذات ترتیبی با چند استخلاف داشته باشیم ، موقعیت آنها را نسبت به هم

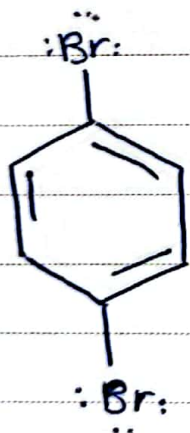
می توانیم با o- , m- و p- نام گذار کرد .

→ o-Dibromobenzene

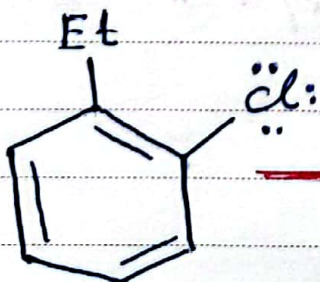
→ m-Dibromobenzene

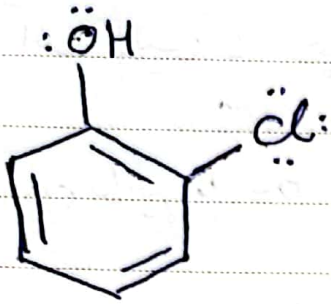
→ p-Dibromobenzene

الذات دو استخلاف متفاوت باشند نام گذار به ترتیب حروف الفبا

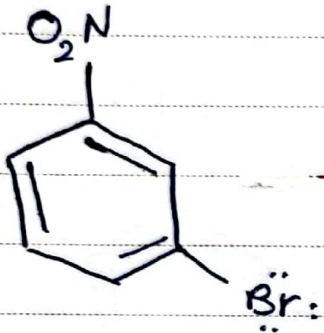
خواهد بود :

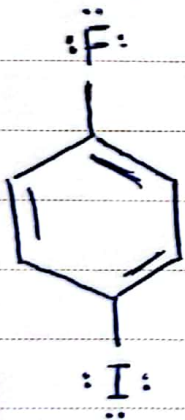
→ 1-chloro-2-ethylbenzene
(o-chloroethylbenzene)

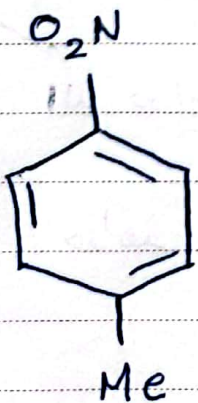
→ 2-chloro-1-hydroxybenzene / 2-chlorophenol
(o-chlorophenol)

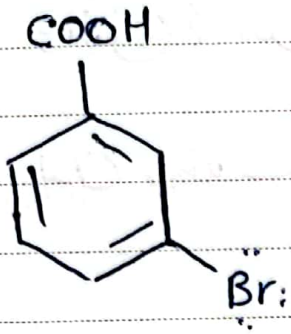
→ 1-bromo-3-nitrobenzene
(m-bromonitrobenzene)

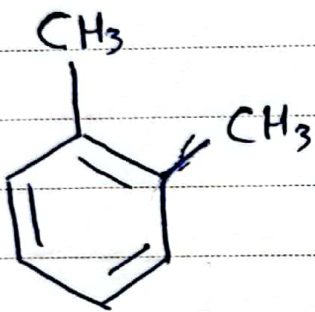
→ 1-fluoro-4-iodobenzene
(p-fluoroiodobenzene)

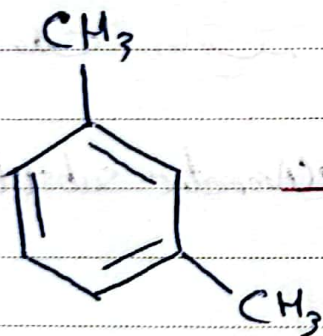
→ 1-methyl-4-nitrobenzene / 4-nitrotoluene
(p-nitrotoluene)

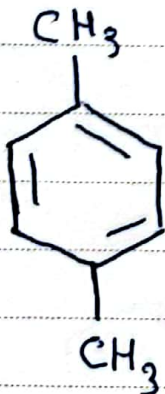
→ 3-Bromo benzoic acid
(m-Bromo benzoic acid)

→ o-xylene

→ m-xylene

→ p-xylene